

[Udenrigsministeren]

denshandelen. Det er især de mest udviklede lande, der får andel i væksten af denne stadig mere betydningsfulde eksportgren. Danmark ligger allerede fint placeret internationalt på dette vækstmarked for international samhandel. Tjenesteeksporten i OECD-landene udgør generelt ca. en femtedel af den samlede handel, medens den i Danmark udgør omkring en tredjedel. Danmarks markedsandel for tjenesteydelser har i løbet af 80'erne vist en vækst på ca. 15 pct. For at sikre fortsat vækst i eksporten af tjenesteydelser er det vigtigt at få fjernet protektionistiske foranstaltninger, hvilket bl.a. kan sikres ved virkeliggørelse af EF's indre marked og positive resultater også inden for dette område i GATT-forhandlingerne om Uruguayrunden.

Udenrigsministeriets bud på interessante eksportmarkeder

For at bidrage til et målrettet eksportarbejde i 1992 har Udenrigsministeriet anmodet repræsentationerne om på basis af deres lokale markedskendskab at komme med oplysninger om særlig interessante markeder i 1992. Oversigten kan naturligvis kun indeholde hovedelementerne i disse prognoser, men disse oplysninger kan indeholde vigtige fingerpeg for eksportørerne om, hvor der er særlig gunstige efterspørgselstendenser på de internationale markeder. Mulighederne er naturligvis stærkt afhængige af, hvilket marked der er tale om, og dette er i detaljer beskrevet i kapitel 11. (Ikke optrykt her).

EF's indre marked, EEA-aftalen samt Uruguayrunden

De internationale handelsforhandlinger har i 1991 været præget af forgæves forsøg på at opnå et resultat af GATT's 8. multilaterale forhandlingsrunde, Uruguayrunden. Et positivt resultat af disse forhandlinger vil have afgørende betydning for frihandelen i verden. Danmark har med sin store afhængighed af udenrigshandel betydelige interesser forbundet med, at denne forhandlingsrunde lykkes. Det er primært forhandlingerne om landbrugsprodukter, der bremser de videre fremskridt i forhandlingsrunden. De seneste udspil fra GATT's generaldirektør har ikke kunnet accepteres fra EF's side, og man må imødesee vanskelige forhandlinger også i 1992. Det er

imidlertid afgørende, at forhandlingsprocessen fortsætter, og at der ikke træffes foranstaltninger i protektionistisk retning.

EF/EFTA-forhandlingerne blev stort set færdigforhandlet i 1991, idet EF's endelige godkendelse dog endnu mangler. En gennemførelse af disse aftaler vil have en positiv virkning for danske eksportører, idet aftalen vil medvirke til yderligere at fjerne handelsrestriktioner inden for et stort europæisk marked.

Der blev også i 1991 gennemført en række associeringsaftaler mellem EF og visse central- og østeuropæiske lande, aftaler, der vil kunne styrke samhandelen fremover med disse nye markedsøkonomier.

Endelig er der i 1991 gjort vigtige fremskridt i realiseringen af EF's indre marked. I 1992 må de udestående spørgsmål søges løst, og der må sikres effektiv national gennemførelse af det, der er vedtaget på EF-plan i alle EF-lande.

Med topmødebeslutningen i Maastricht om den politiske union og EF's økonomiske union og med den positive indstilling til en udvidelse af EF's medlemskreds er grunden lagt til en yderligere styrkelse og udvidelse af samarbejdet inden for EF. Sverige og Finland har truffet beslutning om at søge EF-medlemskab, og forhåbentlig vil Norge gøre det samme. Disse landes medlemskab af EF vil indebære nye eksportmuligheder og nye udfordringer for dansk erhvervsliv.

Offentlige styrelsers eksportaktiviteter

En lang række offentlige styrelser har i 1991 aktivt bidraget til at fremme dansk eksport. Ikke mindst reformarbejdet i Central- og Østeuropa har skabt et nyt marked for eksperter inden for offentlige ydelser i forbindelse med reformerne af disse landes offentlige sektorer. Såvel de danske centrale myndigheder som amtskommunerne og primærkommunerne har på forskellig vis deltaget i dette eksportarbejde. I en lang række tilfælde har de offentlige styrelser haft stor nytte af at indgå i et samarbejde med private virksomheder.

Flere ministerier og styrelser har deltaget i gennemførelsen af regeringens økonomiske bistand til de central- og østeuropæiske lande, bl.a. ved behandling af de ansøgninger, der er indkommet om projektstøtte fra Østlandepuljen og andre støtteordninger.